

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 246. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1914 Október 23.

Varsó ostroma megkezdődött.

**Csernovicz visszafoglalása. —
Angol hajók pusztulása — Ta-
mássy altábornagy honvédei.**

Mig az oroszok Lembergben azt hirdetik, hogy ebből a szép lengyel városból orosz várost csinálnak, addig az üres szájhösködésre a szövetséges magyar, német és osztrák csapatok mennydörgéssel, ágyuszóval adnak választ: megkezdtek Varsó külső erődjének bombázását.

Varsó az oroszok lengyelországi uralmának támpontja, alapja. Ha Varsó a szövetségesek hatalmába kerül, akkor az oroszok lengyelországi hatalmának vége. Lengyelország felszabadításával pedig az oroszországi hadjárat főcélja el van érve.

Kiegészíti ezt az örvendetes hirt a másik: a magyar és osztrák seregek visszafoglalták Csernoviczot. S a mint Varsó körül seregeink egyre nagyobb számmal gyülekeznek, ugyan olyan gyors léptekkel közeledik az oroszok kiszorítása Galiciából. Ezt csak siettetni fogja seregeink felvonulása Bukovinában, minek következtében az orosz seregeket a teljes körülzáratás veszélye fenyegeti.

Hogy még teljesebb legyen a jó hírek sorozata: a németek egyik világhírű cirkálója, az Emden, öt angol gőzöst súlyesztett el, egyet pedig elfogott.

Ránk, magyarokra nézve különösen örvendetes tény, hogy a hadjárat egyik legfényesebb haditénye a Przemyslt ostromló oroszok visszaverése egészen a magyar vitézséget dicsőíti. A várórség legnagyobb részt magyar honvédekből és népfölkelőkből állott s az ostrom visszaverése Tamássy Arpád altábornagy, szintén magyar ember nevéhez fűződik.

Unkéntelenül is Jókai gyönyörű regénye: „A jövő század regénye” jut eszébe az embernek. A

költő látnoki szemmel mintha előre megsejtette volna az eseményeket: a regényben is magyar honvédek, magyar fővezér, Dárday tábornok alatt védik az ostromló oroszok ellen Krakót. De amit Jókai Krakó védelméről, Dárday honvédeiről

megálmodott, mindazt sokkal ragyogóbban váltották valóra Tamássy honvédei Przemyslben. A valóság szebb volt a legköltőibb fantáziánál is.

Tudósításaink a következőket jelentik:

Varsó bombázása.

Budapest, október 22. (Saját tud. táv.) A M. T. I.-nak jelentik Berlinből: A berlini lapok jelentik, hogy a németek nehéz ostromágyúkkal Varsó külső erődvonalát bombázzák.

Varsó ostroma.

Budapest, október 22. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A győzelmesen előnyomuló osztrák-magyar és német seregek kitűnő helyzetben megkezdtek a körülzárt Varsó ostromát. A „Times”-nek jelentik: Varsóban szakadatlanul hallatszik az ágyudörej. — Az orosz vezérkar nyilván várakozó taktikát követ, mert különben érthetetlen volna, hogy a németeknek időt engednek arra, hogy magukat elsáncolhassák. Megbízható hírek szerint a németeknek az a szándékuk, hogy Lengyelországban telelnek át, ahol már eddig lehetőleg nagymennyiségű lovat is összegyűjtöttek. A kielcei és miechovi parasztság szabad-csapatokat alakított és ezek minden megtorlás nélkül folytathatják üzelmeiket. A Visztula felé vezető összes utak német szállítókoszikkal vannak telve.

A varsói ostrom előrelátható sikerét biztosítja az a tény, hogy Oroszországnak most már hiányzik a katonaságnak szükséges municiója, mert gyárai, melyekből a háboru kitörésekor eltávolították a német szakértő vezetőket, most gyengén dolgoznak és nem tudják pótolni az eddigi harcokban elpazarolt rengeteg municiót.

Előnyomulásunk Przemysl—Sambor körül.

Budapest, okt. 22. A sajtóhadiszállásról jelentik: Przemyslbe mindennap hoznak orosz foglyokat, a kiket a környékbeli harcokban fogtak el. Tegnap 300 katonát hét főtisztet és egy ezredet hoztak a várba. Behoztak ezenkívül két sértetlen gépfegyvert. A harcok a magaslatokért elkeseredetten folynak. Az oroszok megerősített pozíciókban makacsul védelmezik magukat. Nehéz ostromágyúink sikeresen támogatják előnyomulásunkat. Csapatunk a megrősített és nyakig beásott oroszok ellen a nagy nehézségek dacára folytonosan tért hódítanak.

Csernovicz újra miénk.

Budapest okt. 22. (M. T. I.) Október 20-án éjjel tizenegy órakor vonult be az osztrák magyar katonaság Csernoviczba. Leirhatatlan volt az öröm a városban. A késő esti órák ellenére a város apraja-nagyja az

utcaikon hullámozott. Virágokkal szórta tele az érkező katonák utját és mindegyik boldog volt, ha italt vagy ételt adhatott a legényeknek.

Valóságos lidérenyomás alól szabadult fel Csernovicz, amelyet szeptember 20-ika óta oroszok tartottak megszállva. Az orosz hadvezetőség, úgy látszik, nem gondolta, hogy ilyen rövid idő alatt ki kell takarodnia csapatainak a városból, mert mint tudvalevő, orosz közigazgatást szerveztek és polgári kormányzót is neveztek ki a város élére.

Érdekes, hogy a Gerovszky-testvérek még október 18-án, tehát két nappal csapataink bevonulása előtt eltűntek a városból. Nyilván hírét vették annak, hogy közeleg az osztrák-magyar fölmentő sereg.

A németek hadműveletei a nyugati és keleti harctereken.

Berlin, október 22. A nagy főhadiszállásról jelentik október 22-én délelőtt a következőket: A harcok Iser-csatorna mentén még folynak. Tizenegy angol hadihajó támo-

gatta az ellenséges tüzérseget Dixmuidentől keletre az ellenséget visszavertük. Csapatunk Ipres irányában is eredményesen nyomulnak előre. Lillétől északnyugatra és nyugatra a harcok nagyon elkeseredettek voltak, az ellenség azonban az egész vonalon lassan visszavonult. A franciáknak Thencourt-tól délre levő magaslatok ellen intézett heves támadásait, rendkívül súlyos veszteségeket okozva nekik, visszavertük. Minden kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy az angol tengernagy, aki Osztende előtt levő hajórajt vezényli, bombázni akarta Osztendét és ettől a szándékától a belga hatóságok csak nagy nehezen tudták eltéríteni.

Az északkeleti hadszíntéren csapatunk részei a hátráló ellenséget Ossowiec irányában követik. Több száz fogoly és gépfegyver jutott kezünkbe Varsónál és Lengyelországban tegnap, a legutóbbi napok eldöntetlen küzdelmei után nem volt harc. A dolgok ott még kialakulóban vannak. (Közli a minszterelnökség sajtóosztálya.)

Zepelin az angol partok előtt.

Berlin, okt. 22. A Daily Telegraph — mint egy kerülőúton érkezett londoni távirat jelenti — hirt ad róla, hogy egy Zeppelin és egy angol torpedóvadászahajó között az Északi-tengeren elkeseredett hajszja keletkezett. A Zeppelin Harwichtól körülbelül húszonöt tengeri mérföldnyire szállott nagy magasságban, hogy kikémlelje az angol flotta mozdulatait. Egy torpedóvadászahajó üldözőbe vette a Zeppelint, ágyúval lövöldözött rá, de a német katonai léghajó elmenekült.

A német seregek előnyomulása Dünkirchen felé.

Rotterdam, október 22. A Rotterdamsche Courant jelenti:

A német sereg Antwerpen elfoglalása után több utvonalon közeledik Dünkirchen felé. Dünkirchentől délre egy belga sereg áll, Antwerpen védőoseregének töredéke, de helyzetét végzetessé teszi az a körülmény, hogy nincs semmi összeköttetése a szövetségesek egyesült főeregével.

Mikor Antwerpenből Ostende és Boulogne felé menekült, minden tréjét és municiót szekerét elveszítette.

Dixmuidenből már kitakarodott az a francia tengerészcsapat, amely Antwerpen eleste után a belgák menekülését fedezte.

Dünkirchentől délre és Boulogne környékén erős francia csapatok állnak. A polgári lakosság, mely Pas de Calais kerületének helységeiben él, retteg a német betöréstől, jóllehet, a kerület prefektusa kihirdette, hogy „nincs veszedelem”.

Dünkirchenből ezrével menekül a polgárság Boulogne és Le Havre felé, míg egy részük egyenesen Párisba indult gyalog. Boulogneba és Le Havreba azért mennek, mert azt remélik, hogy onnan hajóra szállhatnak és Londonba mehetnek. Dünkirchenben a munkanélküliek tüntetést rendeztek és a hatóságoktól kenyeret követeltek. Még nagyobb zavargások voltak Berguesben.

Az Emden megint elsüllyesztett öt angol gőzöst.

Budapest, okt. 22. (Saját tud.) A Magyar Távirati Iroda jelenti: **A londoni admirális közli, hogy az Emden német cirkáló elsüllyesztette a Chilka, Toilos, Beamore, Clan Grand és Ponralebel nevű angol gőzösöket és az Oxford gőzöst lefoglalta.**

Miért hátrálnak az oroszok?

A Nowoje Vremja október 18-iki száma ezzel magyarázza az oroszok visszavonulását:

— Az oroszok előre megállapított terv szerint — írja a Nowoje Vremja katonai szakértője — megengedték, hogy a németek felvonulhassanak az első védelmi vonalon Kalisch és Wielun között. A földrajzi viszonyok, különösen a Visztula kiszélesedései megnehezítették volna e vonalon az előnyomulásunkat, ezért kedvezőbb pozíciókban kellett csapatainkat elhelyezni. A térkép megtekintése után is mindenki meggyőződhetik arról, hogy összes vasutvonalaink a varsó-iwangorodi fronton végződnek.

Ez a körülmény rendkívül kedvező a németeknek, annál is inkább, miután a német front mögött levő sűrű vasúthálózat lehetővé teszi, hogy a németek csapataikat bárhová helyezhessék és állásaikat gyorsan változtathassák, a mint ezt jónak találják. Ezért kellett az orosz hadseregnek újabb állásban elhelyezkednie, nehogy alkalmat adjon a németeknek kedvezőbb pozíciójuk kihasználására.

Az orosz hadvezetőségnek mindig az volt az igyekezete, hogy a csapatokat olyan helyen helyezték el, amely a természettől is védve legyen s most is arra törekszik, hogy mennél jobban kihasználja azt a természetes védelmi vonalat, amelyet a Visztula—Narew—Bohr alkotnak. Ennek a harc-vonalnak centrumában a Varsó—Nowogeorgiewszki várerődítményekkel erősített vonal védelmezi hadállásainkat. A jobbszárny védelmi vonala északkeletre a Narew mentén egészen a lomzai erődítményekig húzódik.

A balszárny pedig a Visztula mentén Ivangorodig. A harc-vonal ilyképpen egy az operációkra igen alkalmas zárt egyenes vonalból áll Lomzsa—Nowogeorgiewszk—Varsó—Ivangorod—Brest—Litowsk között.

Ez a vonal, amelyet megfelelő vasutvonalak kötnék össze, egy esetleges német összeütközésre már régóta elő van készítve s igen alkalmas arra, hogy a defenzíva ideje alatt a szükséges erőket ide összpontosítsuk s a seregeket szükség esetén a lehető legjobban és leggyorsabban tudjuk áthelyezni egyik helyről a másikra.

Köztudomású, hogy a német operáló hadak ezen a területen kifejlődtek és kifejldni fognak, de ezenkívül Kelet-Poroszországban és Krakó fölött is erős csapatokat koncentráltak.

Ilyképpen az orosz seregek majdnem teljesen körül vannak véve ellenséges csapatoktól.

Azonban meg kell jegyezni, hogy Orosz-Lengyelország erősítésein kívül Augusztow környékén mocsarakkal van körülvéve, úgy, hogy ezen a részen nagyon nehezen lehet áttörni a harc-vonalunkat. Itt a haremzdutok nagy nehézségekbe ütköztek eddig is s különösen nagy nehézségekbe ütközik Grodnó felé, a hol két hatalmas erődítmény védelmezi harc-vonalunkat. Az erődítmények baloldalán szintén hatalmas természeti akadályt alkot a Njemen.

A déli részen az osztrák-magyar seregek erősebb támadása várható Krakó felől, annál is inkább, mert a galíciai harcok után alkalmuk volt a sereget organizálniuk. Az osztrák-magyar sereg eredetileg Iwangorod

és Sandomirz között szándékozott az orosz frontot bekeríteni, ezzel azonban kitétték volna magukat annak az eshetőségnek, hogy a Galiciában operáló orosz sereg balszárnya oldalba támadja őket.

Orosz katonai körökben igen helytelenül nagy jelentőséget tulajdonítottak lovasságunknak a Kárpátokon át Magyarországra történt benyomulásáról.

A magyar Alföldön előnyomuló nagyobb orosz sereg ki lenué téve annak a veszélynek, hogy igen könnyen elszakíthatnák a főeregtől.

Dacára a hátrafelé történt sereg koncentrálásának, a harc-téri események irányítása továbbra is az oroszok kezében marad s a németek kénytelenek lesznek a mi általunk kitűnően ismert területen felvenni a harcot, még pedig azon a helyen és abban az időben, a mikor azt mi akarjuk. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a visszafelé való koncentrálásunkkal tulajdonképpen a mi területünkre kényszerítettük a német sereget s ezen a területen a siker minden reményével vehetjük fel a harcot. A defenzíváról igen könnyen mehetünk majd át támadásra s köztudomású, hogy erre a haremodorra, a mely karaktere az orosz taktikának, csapataink kitűnően ki vannak képezve.

BORDÉ FERENC.

Nagyvárad város gyászát jelzi a városház tornyára kitűzött gyászlobogó. A város egyik kiváló vezető főtisztviselője: Bordé Ferenc főjegyző tegnap, esütörtökön reggel elhunyt.

Egy munkás, érdemekben gazdag élet szünt meg Bordé Ferenc halálával.

Hosszu évtizedeken át szolgálta e város ügyeit tudással, buzgalommal, odaadással, mindaddig, míg testi ereje engedte; kivette a részét mindazokból a nagyobb munkákból, amelyek Nagyváradot a kulturvárosok sorába emelték.

Bár már régebbi idő óta köztudomású volt, hogy az orvosi tudomány nem mentheti meg életét, bekövetkezett halála váratlanul érkezett s Nagyvárad egész társadalmában mély részvétet keltett.

Iskolai végeztével a jogász pályára készült. Éles jogász elme volt, nagy akarat-erővel s feltűnést keltett úgy a törvényhatóságánál, mint jogász körökben.

A városnál is méltányolták kiváló képességeit s alig 6 évi hivataloskodás után az adóügyi tanácsnoki állásra választották meg. Feljegyzésre érdemes, hogy hosszabb tanácsnoki működése alatt egyetlen árverést sem tartatott meg egy adófizető ellen sem. Egy ízben azonban kifogott a renitens adózókon. Nehéz időben, mikor kevés pénz volt a város kasszájában s a szegény embereket pedig nem lehetett adófizetésre kényszeríteni, Bordé Ferenc tapasztalta, hogy egyes pénzes emberek sem akarják adójukat fizetni. Mikor a többszöri felszólítás sem segített, Bordé Ferenc a lefoglalt butorokat elszállíttatta a város majorra. Ez az ijesztés használt. Csak úgy dőlt a pénz a város pénztárába.

Az 6 elnöklete alatt épült ki a városi vízmű, amely egyik legsikerültebb közműve Nagyváradnak.

A villamostelep létesítésénél is őt bízták meg az egész dolog vezetésével. Nem tagadta, hogy nem ért a hectowattokhoz, de éjjeleken át tanulmányozta a szakkönyveket és pedig olyan eredménnyel, hogy az üléseken a miniszteri szakközegnek is feltűnt a felmerült kérdésekben való jártassága.

Utolsó nagyobb tevékenységet a csator-

názásnál fejtett ki, mint az egész munkálatot vezető bizottság elnöke.

A város ügyeit, úgy a régiakat, mint az újabbakat, Dús László után ő ismerte a legjobban.

A tanácsüléseken nem szeretett hosszabban beszélni a dolgokhoz, hanem röviden odavetette véleményét, amelyet a legtöbbször el is fogadtak.

Politikai tekintetben ugyszólván megcsontosodott szabadelvű-párti volt kora fiatalágától s ezt az elvét megtartotta még a szabadelvű párt megszűnése után is. Egyetlen képviselője volt a szabadelvű-pártnak s bizalommal várta a párt újra feléledését. A munkapárt megalakulása után annak volt lelkes híve.

Politikai elve miatt sok összeütközése volt az ellenzékkel, különösen Zana Ágostonnal és Balogh Dömével. A Zanával folytatott harenak köztudomású volt sok élénk és derűs epizódja.

Az egyik közgyűlés után, amikor szintén Zana-ügyek voltak szónyegen, a városháza előtt Zanát erősen éljeneztek hívei, de mikor Bordét meglátták, kitört az abcug! Bordét ez annyira érintette, hogy kiütötte egyik főabcugoló fejéből a kalapot s csendesen tovább ment, mintha mi sem történt volna. Mire Zana hívei felocsudtak álmélkodásukból Bordé Ferenc és néhány tisztviselő társa már a kishidnél lépkedtek.

Hazafias gondolkodásának tanujelét adta a nemzeti küzdelemben, az ex-lex-ben, mikor a törvénytelenül behívott póttartalékosok beszállásolását megtagadta. Ugyanakkor a belépési bizonyítványok kiadása ellen is állást foglalt, de az ő elnöklete alatt üléselő állandó-választmány többsége őt leszavazta.

Az ugynevezett „darabont kormány” idejében, b. Fejérváry minisztersége alatt igen emlegetett főispán-jelölt volt s Kristóffy egy ízben fel is hívta Budapestre.

Már régebben keletkezett nyelvérképét sokáig figyelembe sem vette s csak mikor erősebben fellépett a baj, 1912 május havában fordult orvosi segítséghez. Holzwarth budapesti tanár megoperálta s a kinos műtét után úgy látszott, nyoma sincs a bajnak. Egy évvel később azonban kiújult a baj. A Grünwald-szanzatoriumában rádium-kezelés alá került. Háromszor állott ki 1—1 heti rádiumkurát, amely látszólag segített is, de a további rádium-kezelés veszélyes lett volna s az orvosok Röntgen-kezelést ajánlottak. Azóta dr Fráter Imre kórházi igazgató főorvos tényleg Röntgen sugárral kezelte.

Eros fizikumára vall, hogy csaknem 3 évig kibirta az irtózatot betegséget, amely a legtöbb embert hónapok alatt elpusztítja.

Pár nappal ezelőtt baja válságosra fordult s tegnap reggel 6 órakor, haláltusa nélkül a sokat szenvedett férfiú örökre elaludt.

Halálát szerető feleségén kívül két árva gyászolja: Ferenc, aki 17 éves és gimnázium utolsó osztályát végzi és a 11 éves Károly.

A temetés holnap, szombaton délután 3 órakor lesz a Lukács György-utcai gyászházból.

A városi tanács részvéte.

A gyászbeszéd alkalmából Nagyvárad város tanácsát rendkívüli ülésre hívta össze a polgármester.

A gyászbeszédet Rimler Károly polgármester a következő szavakkal hozta a tanács tudomására:

Szomorú kötelességet kell teljesítenem, midőn a tanácsnak bejelentem, hogy szeretett kartársunk Bordé Ferenc, Nagyvárad város főjegyzője a mai nap reggelén elhunyt.

Azt hiszem nem szükséges a tanács előtt nevezett érdemeit bővebben részletezni és felsorolni; mindannyian tudjuk, hogy Bordé Ferenc három évtizedet meghaladó közigazgatási tevékenysége alatt önzetlen

munkásságával, kiváló tehetségével és előrelátásával Nagyvárad város közigazgatásában milyen kiváló munkásságot fejtett ki.

Ezekre való tekintettel javasolom a tanácsnak, hogy szeretett kartársunk emlékét jegyzőkönyvben örökítse meg, erről az elhunyt özvegyét jegyzőkönyvi kivonaton is értesítse.

A város tanácsa meghatottan, szomorú szívvel vette tudomásul a polgármester indítványát s elhatározta, hogy részvétét testületileg szóbelileg is tolmácsolja a bánatos özvegynél. Elhatározta továbbá, hogy külön gyászjelentést ad ki s azt a társörvényhatóságoknak is megküldi; a tisztikar nevében koszorút helyez a koporsóra.

Bordé Ferenc igazgatósági elnöke volt kezdettől fogva a nagyvárad Általános Takarékpénztárnak, amely a haláleset alkalmából külön gyászjelentést adott ki.

Bordé Ferenc életrajzi adatai a következők: 1856. szeptember 10-én született Gyulán középföldbirtokos szüleitől s a gymnasiumot Hódmezővásárhelyen végezte. 1876-ban jött Nagyváradra a jogakadémiába. Pallay Lajos ügyvédi irodájában nyert alkalmazást, mint kezdő, később mint irodavezető 1884-ben lépett Nagyvárad város szolgálatába, fogalmazó gyakornoknak. 1885-ben fogalmazóvá választották. 1889. okt. 21-én a főispán megbizta az árvaszéki ülnöki és elnök-helyettesi teendőkkel. 1890. márc. 27-én választották a város főjegyzőjévé. 1892-ben vette nőül Szvoboda Anna urölgyet, néhai Szvoboda Mátyás kataszteri felmérési felügyelő leányát, kivel boldog házasságban élt haláláig. Két fia született e házasságból.

A családi gyászjelentés a következő:

Özv. Bordé Ferencné szül. Szvoboda Anna a maga, ugy Ferenc és Károly fia, valamint alulírt rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja szeretett férjének, a legjobb apa, vő, sógor és rokonnak Bordé Ferenc Nagyvárad thj. város főjegyzőjének f. hó 22-én reggel 6 órakor, életének 59-ik, boldog házasságának 23-ik évében hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát. Megboldogult földi maradványai f. hó 24-én d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Lukács György-utca 41. sz. háztól az olasz sírkertben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességgel jő barátai, ismerősei meghivatnak. Nagyvárad, 1914. október 22. Áldás és béke lengjen felejtethetetlen porai felett! Özv. Pásztor Józsefné szül. Bordé Teréz, testvére; özv. Kiss Gyuláné Pásztor Irén, unokahuga; Pásztor József, Pásztor János, unokaöccsei; özv. Szvoboda Mátyásné szül. Melzer Zsuzsanna, anyósa; özv. Bordé Károlyné szül. Louis Katalin, özv. Rác Mihályné szül. Szvoboda Mária, Pásztor Józsefné szül. Szvoboda Helén, Pásztor Jánosné szül. László Erzsébet, özv. Szántó Zenóné szül. Vékony Mária sógornői.

**Tábori alsó ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csiznák
és Hó cipők**
legjobb minőségben
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-uton kaphatók.

A Szigligeti-Társaság a háborús jótékonyág szolgálatában.

A nagy háboruban mindnyájunknak részt kell venni; mindnyájunknak elő kell mozdítanunk s tőlünk telhető uton-módon a nagy célt: vitéz seregeink győzelmét. Az itthonmaradottak e munkájában lép most akcióba Nagyvárad irodalmi társasága: a Szigligeti-Társaság is; ezt célozza a következő indítvány, amelyet Sas Ede a társaság főtitkára adott be Rádl Ödön kir. tanácsoshoz, a Szigligeti-Társaság illusztris elnökéhez:

Igen tisztelt Elnök ur!

Tekintetes választmány!

A nagy háboruba, amelyet nemzetünk élet érdekeiért és az emberiség magasabb javaiért folytatunk, valóban mindnyájunknak el kell menni. És bennünket, akik nem mehetünk el a harcmezőre, szintén katonáivá avat a küzdelem: a közös nagy cél érdekében itthon kell teljesíteni kötelességünket, hogy anyagi és erkölcsi erő forrásul szolgáljunk a hadseregnek. Erre ki kell igyekeznie a közgazdasági és kulturális élet tényezőinek egyaránt; a hazafias közvélemény táplálására, buzdítására meg kell szólalniok a színházaknak és az irodalmi egyesületeknek is. Ebben a tekintetben nem kételkedem, hogy hazafias kötelességének teljesítésében nem marad hátra a mi társaságunk: a Szigligeti-Társaság sem: ezért tisztelettel indítványozom:

rendezzen a Szigligeti Társaság ez évad folyamán mérsékelt belépti díjjal hazafias programu felolvasó üléseket, amelyeknek tiszta jövedelme a háboru jótékony céljaira fordíttassék;

ez ügy tárgyalására méltóztassék a választmányt a legsürgősebben összehívni úgy, hogy az első matiné már november első napjaiban megtartható legyen.

Mélyen tisztelt Elnök urnak és a t. választmányának vagyok

Nagyvárad, 1914. október 22.

legmélyebb tisztelettel

Sas Ede,

a Szigligeti-Társaság főtitkára.

Kétségtelen, hogy a választmány egyhangú lelkesedéssel teszi magáévá az indítványt s mint halljuk: a Társaság tagjai kétséges buzgalommal vállalkoztak a hazafias szellemű felolvasások tartására.

Nincs kolera veszedelem.

A járvány-bizottság ülése.

Nagyvárad város járvány-bizottsága tegnap délelőtti ülést tartott Rimler Károly polgármester elnöklete alatt, amelyen dr Mayer László v. főorvos, Gerő Ármin, dr Barna Ármin, dr Grósz Menyhért, dr Popovics Miklós, Eleméry Ferenc, Kőszeghy József, Stark Gyula, Csanda Endre, Zucker József, dr Nemes Áron voltak jelen.

Dr Mayer László tisztí főorvos által előadott jelentésből kitűnik, hogy a legutolsó kolera megbetegedés 16-án volt, azóta pozitív kolera megbetegedés nem volt. A polgárság körében megbetegedés nem történt. Jelenleg ápolás alatt van 22 megállapított kolerás

beteg, megfigyelés alatt áll 136 egyén, akik valamennyien részben a harotérről közvetlenül lejtött, részben más kórházakból sebesülten kikerült katonák. A honvédlaktanyában újabb megbetegedés nem történt. Az ott levő 2000 katoná közül eddig 500 védőoltással lett ellátva. Nehány napon belül valamennyien be lesznek oltva.

Előterjeszti a járvány kórház kibővítésére szükséges javaslatát. A bizottság hozzájárul.

Tekintettel arra, hogy nemcsak magasabb állami érdek, de azon körülmény, hogy 26-án a vármegye minden részéből népfelkelők esetleg kolera fertőzött vidékről bevonulnak, megkívánja, hogy ezek nem magánlakásokban legyenek elszállásolva, hanem könnyen megfigyelhető központokban javasolja, hogy csak az iskolában helyeztessenek el és részben ez okból, részben azért, hogy

az eddig tett intézkedések minden bizonnyal bekövetkezendő jó eredményéről teljes meggyőződést szerezzünk. Az iskolák további zárvaratását javasolja.

Dr. Grósz Menyhért, valamint dr. Popovics Miklós szólottak a jelentéshez.

A polgármester igyekszik megnyugtani a bizottságot, hogy figyelemmel kísérik a dolgok alakulását és amikor elérkezik az idő, hogy az iskolákat meglehetősen nyitni, azonnal intézkedik.

A bizottság elfogadta az előterjesztést. Kőszeghy József főmérnök bejelenti, hogy a megvizsgálás végett legutóbb felküldött vízvezetési vizre kijelentette, a bakteriológiai intézet, hogy a víz kifogástalan, bakteriummentes. Javaslatára kimondták, hogy a Körös vizéből is küldenek fel mintát megvizsgálás végett.

Az oroszok nagyon rendetlenek. Különösen a közkatonák adnak keveset a tisztaságra. Bepiszkitanak mindent, mintha az dicsőség volna. Még az evőeszközöket sem kímélték meg.

— Mikor én eljöttem, már nagyon szomorúan mázskáltak a tiszték. Talán érezték, hogy nemsokára el kell hagyni a tivornyázás tanyáját és újból menetelni fognak. Mikor azonban a magyarországi betörés történt és Máramarosszigetet megszállották, minden házra ki kellett tüzni az orosz lobogót. Napokig tartott a mulatság. Mindent összetörték, sőt hét őrnagy a privadinerjét is agyonlőtte örömeiben.

Hogy mi történt akkor, amikor Máramarosszigetet visszafoglaltuk és megkezdődött gyors előnyomulásunk, nem tudja Muncundorfean Lucian. Már akkor Besszarábiában járt, ahol — úgymond — nagyon sok katonát látott felszerelve dalolva masírozni.

Csernovitz az orosz uralom alatt.

Hétezer üveg pezsgő fogyott el. A kabaré város. Moszkvából és Pétervárról hozták a chasonetteket. Az ellopott kávéskanalak.

— Beszélgetés egy orosz főhadnagy lakásadójával. —

Nagyot dobbant minden szív, amikor tegnap megtudtuk, hogy Csernovitzot kiűrték az oroszok és a mi hadseregünk bevonult a városba. Közel két hónapja már, hogy a muszkák megszállották Bukovina fővárosát és hamarosan, mintha sohasem akarnának onnan kimenni, berendezkedtek. De jött a magyar-osztrák hadsereg. Jött ez a lelkesült, hatalmas erejű gárda és elsepert, kitakarított gyorsan, ellenállhatatlanul minden kislefűt, minden várost. Csernovitz is az útjába esett, azt is megtisztította.

A hivatalos jelentés szerint az oroszok kiűrték a várost és gyors tempóban vonultak vissza. A mi tapintatos, igazi uri emberekből álló vezérkarunk nem használta ezt a kifejezést: *megfutamodtak*, hanem, hogy elvonultak. Fut a cár serege akárhogy szépítgetjük a dolgot. Fut az egész haderő Bukovinából, Galiciából, ki a világból. Mi pedig, a mi áldott jó alföldi magyar fiaink kergetik őket, mennek előre a győzelem, a diadal, a boldog jövő felé.

Még tartott az orosz uralom, amikor Muncundorfean Lucean csernovitzi lakos Besszarábián és Románián keresztül Magyarországra szökött. Maga a szökés nem érdekes. Olyan mint a többi, regényekből ismert szökés. Vesztegetéssel. Megvesztegette a posztokat, a tisztéket, a határőröket és a mikor Romániába ért, nyugodtan vonaton utazhatott tovább.

Néhány nappal ezelőtt érkezett Nagyváradra, de addig mig egy rutén tolmácsot nem találtam, lehetetlen volt vele beszélni. Csak ezt a rettenetesen csattogó nyelvet beszéli. Románul is tud, de nagyon keveset.

Egyszerű, szimpla ember Muncundorfean Lucian, de nagyon gazdag. Izéstelen is, mert minden ujján nagykövű aranygyűrűt visel, a mellényén pedig hatalmas aranyóraláné lóg, amelyen rengeteg drága zsuuszafityeg.

Hat hétfig volt Csernovitzban mint

orosz állampolgár. Mert az oroszok nagyon siettek és bevonulásuk napján már feleskették a lakosokat a cár iránti hűsögre. Ezt csak eltűrték, mert tudták, hogy nem sokáig tart a muszka közigazgatás. De amikor a vallásuk elhagyására akarták őket kényszeríteni, nyíltan ellenszegült az egész város. Alig akadt husz ember, a ki áttért volna az óhitre.

Ezekkel szemben sokszor kegyetlenkedtek a katonák, a kiket a rengeteg pópa fanatizált.

Nem egyszer megtörtént, hogy nyílt utcán megkorbácsoltak valakit, mert eredeti vallásához ragaszkodott.

Mindössze egy hétfig tartott ez a szigorúság. Hirtelen megváltozott minden. Egymásután nyitatták ki a bezárt kávéházakat. Esténként az egész tisztikar ott találkozott a kávéházakban, sőt a legkisebb helyiségekben is lehetett esillogó uniformist látni. Az orosz tiszték nagyon szeretik az italt. Nemigen énekelnek, hanem ha berugnak, bambán bámulnak maguk elé, vagy gorombáskodnak. Erre a célra rendszeren magukkal viszik a tisztiszolgájukat.

Rövid idő alatt hétezer üveg pezsgőt ittak meg. A pezsgőt Pétervárról hozták, de valódi francia gyártmány volt.

Az egyik kávéház tulajdonosának eszébe jutott, hogy kabaré előadásokat rendez. Négy nap mulva 16 kabaré tartott előadást. A kormányzó mindent engedélyezett, amiben a tisztéknek öröme telt. A táncos- és énekesnőket Moszkvából, vagy Pétervárról hozták, de legnagyobb részük francia leány volt.

— Nálam egy egészen fiatal főhadnagy volt megszállva. Robicsow Miklósnak hívták, nagyon kedves, jószívű fiú, akinek egyetlen hibája volt, hogy nem kímélte az idegen tulajdont. Ami a kezégyébe került, azt zsebre tette, vagy a katonákkal elhordatta. Egyszer vendégjei voltak és a teához tölem kért ezüst kanalakat. Hat darabot kölcsönöztem, de egyet sem kaptam vissza belőle.

II. Vilmos császár-utca.

Indítvány a városi közgyűléshez.

Az egész művelt világot ámulattal tölti el a német nemzet hatalmas ereje, császárságának: II. Vilmosnak dicső személye.

Mint hű szövetségesünk iránt, nemcsak tisztelettel, de hódoló elismeréssel viseltetünk iránta.

Ennek kifejezéséül a magyar székesfőváros egyik legszebb utcáját nevezte el Vilmos császár-utcának.

Ezt a szép példát óhajtja követni Jelenik Ferenc műkertész az alábbi indítványával, amelyet tegnap nyújtott be Nagyvárad város törvényhatósági bizottságához:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Tisztelettel alulírott nagyvárad lakos, kereskedelmi és műkertész azzal az indítvánnyal fordulok a Tekintetes Törvényhatósági Bizottsághoz, hogy a szövetséges német nemzet és uralkodója iránt érzett hálánkat és nagyrabecsülésünket méltó módon kifejezni kegyeskedjék.

Minden magyar ember lelkébe tüzlánggal van beégetve a szeretet és meleg barátság azon nagyszerű nép és minden hódolatra érdemes uralkodója iránt, aki egy általam létre alkalmatlan népfaj megfenyítését megakadályozni törekvő ellenséges hatalommal egész állami létét kockára téve mellettünk, érdekünkben és mindkettőnk közös javára harcra szállott és soha el nem muló dicsőséggel vivja az emberiség egyik leg-szentebb háborúját az igazságért. Gazdasági életünk állandó sanyargatásainak, állandó meggyöngítésünknek, állami létünkre törő minden erőhatalomnak vetett véget ez a nagy, ez a dicső, ez a szent háború, a mely a magyarság megbízhatóságának, vitézi ére-nyeinek, haza és király szeretetének soha nem látott mértékét váltotta ki e drága haza fiaiból, s a reánk törő romlás ellen a bátor, derék, császár hűségben kiváló, faji nagyságában elérhetetlen német nemzet védőpajzsa szolgál ótalmul. E nép, melynek neve hallatára büszkén feszül a magyar atilla és dolmány csodás tanuságát adja annak, mire képes az egy akarat, egyetértés, hazaszeretet és baráti összetartás még a pokol minden lakója ellen is, hívják bár azokat oroszoknak, angoloknak vagy franciáknak. Vele lenni dicsőség, s csak az Isten-től félhetnénk, ha nem volna az is mellettünk, mert ügyünk az igazság maga. Boldogok vagyunk, hogy e nép szövetségesünk.

Nagyrabecsülését, szeretetét, háláját és elismerését e néppel szemben úgy róhatja le a város, ha a fekölt lelkű, tudós és népe sorsát szerencsés kezekkel intéző, velünk szemben a szövetségi esküt mindenben teljesítő uralkodójuk, II. Vilmos császár nevével elnevezük az Aradi-utat, amelyen az ő magyar huszárezredének laktanyája van s erről hódolatteljes feliratban értesítjük őt kabinet-irodájának útján.

Kérem ezen indítványom tárgyalást és elfogadását.

Nagyvárad, 1914. október 22. Mély tisztelettel:

Jelinek Ferenc,
keresk. és műkertész.

..HIREK..

Olyan furcsa

igy egyedül a nagy, fehér, jodoform-illatu szobában feküdni naphosszat és betegnek lenni. A multkor ilyenkor még futottam a zajos utcán, köszöntem ismerős főknak s a tömegben, hol ünnepi dikciókat hallgattam, nem voltam idegen, holott kit sem ösmerem: most pedig huszan is vannak itt testvéreim a bajban, pihenők a fehér ágyon, hallgatom színes meséiket s valahogy mintha szívembe nyilálnék: én közöttük vagyok s még sem közéjük való.

Igazán kell, hogy elvonatkozzam tőlük, hogy csak magammal bibelődjem. Mikor lesz a vizit, mit mond az a harmadik, negyedik szigorú bácsi, aki katona is, orvos is, tehát kétszeresen joga van a keménységre, mikor nyitnak már utat előttem valamerre: haza vagy a haremzőre, (óh, igen a haremzőre!) mikor lesznek már újra, aki voltam? Naponkint délben azzal a gondolatlaltal töröm meg kis kerek kenyéremet, hogy ma hős leszek és előkészítem magamat a küzdelemre, könny nélkül fogom elkölteni sótalan, fekete kenyéremet s ime, megcsufolja szándékomat a sors: puha, meleg, édes kenyéret ad kezembe, igazán sokkal puhábbat és emészthetőbbet, mint aminő az élet-kenyerem.

Olyan furcsa így egyedül lenni, szovnedni akarni s a megtisztulása tüzkohók házájának kapujából elutasítani és olyan csunya mindig így magammal lenni, magamra utalódní, érezni, hogy nem ide való vagyok

Hősök beszélnek a maguk nagyságáról s könnyek és fájdalmak formálódnak össze gloirerá, mely a magyar vitézek homlokára sugároz. Egy gyöngye sebesülthöz látogatóba jön a felesége, akivel hét álló évig volt jegyben s a hadba indulás előtt egy héttel léptek az oltárhoz: a lélek, a szív megre meg a kérdésre; nem-e az Ég keze vezette vissza ezt a férfit tizenegy ádáz harcra keresztül pihenő boldogságra, puha kéz simítására? Valaki hegedülni kezd. Amennyi lelkesedés, bánat, öröm, megindulás, érzés, csak ezzel az egy szóval: érzés lakhatik a szívben, az ott sir, táncol, vonaglik, tombol, él az ujjak, a hurok vibráló játékból felszakadó hangokban. „Gyöngye violának letörött az ága...”

Lassan mondom: tanulja meg az én nótámat maga cigány. Próbálom neki. Valaki egyszer rég a szemembe nézett, valaki

akkor nem tudta mit vétett; valakinek akkor tűz volt a szemében, valakinek szíve akkor nyílt épen... De nincs, aki értsen belőle. Soroksári magyarom törtébbával mély, tompa, nyomott hangon mond ítéletet: nem e' kő most ide urfi! Megszégyenülök; igazán jól éreztem, hogy közöttük vagyok, de nem közülük való: mert nem itatott még át a harc lelke, a csaták vér illata. Az elemi érzéseket pedig nem lehet eltanulni. Olyan furcsa és csunya így egyedül lenni idegenek között... Akarom azonban és hiszem is, hogy lesz idő, mikor véreimmel, a fehér, orvosság illatos szobában én sem leszek idegen, nem fogok nyafogó nóta mellett sirni. (o.ó.)

* **Báró Szentkereszthy István kitüntetése.** Ó Felsége báró Szentkereszthy István 2-ik honvédszázad ezredbeli századosnak, az ellenséggel szemben vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül, a katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel adományozta.

* **Uj kúriai bíró.** Ófelsége dr Grudi Papp Imre marosvásárhelyi ítéltáblai bíró a kir. Kúriához bíróvá nevezte ki.

* **Szacsvay Imre emléke.** Megírtuk, hogy holnap lesz 65-ik évfordulója, hogy Szacsvay Imre a magyar függetlenségért vértanu halált szenvedett. A vértanu nevét viselő Szacsvay-asztaltársaság hazafias kegyelettel megszokta ünnepelni Szacsvay Imre gyászos, de dicső vértanu halálának napját. Erre vonatkozólag különben a következő meghívót kaptuk:

Meghívó! A Szacsvay-asztaltársaság tagjaihoz! Felkérem a Szacsvay-asztaltársaság tagjait, hogy f. hó 24-én szombaton délelőtt 9 órakor a Szent László plebánia templomban. A magyar függetlenség vértanuja Szacsvay Imre emlékére tartandó gyászszertartás tiszteletén és este 8 órakor pedig a Rimánóczy-vendéglő külön helyiségében tartandó társas összejövetelen megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1914. október 23. Hazafias tisztelettel: *Kerekes Elek* elnök.

* **Megnyílt a pozsonyi egyetem.** Pozsonyban megnyílt az új egyetem. A megnyitás teljesen esendben, a háborúra való tekintettel minden ünnepség nélkül ment végbe. Az új főiskola rektora a megnyitás alkalmából a következő átiratot intézte Nagyvárad városához:

Nagyvárad város Tek. törvényhatóságának Nagyvárad. Van szerencsém értesíteni a tek. törvényhatóságot, hogy az egyelőre csak jog- és államtudományi kart magában foglaló pozsonyi m. kir. Erzsébet Tudományegyetemet a mai napon — egyetemi tanácsunk elhatározásához képest — az idők követelményével összhangban, minden nyilvános ünnepség mellőzésével, megnyitottuk. Amidőn ezen kulturtörténeti jelentőségű és különösen a hazai tudományosság szempontjából kimagasló esemény hivatalos tudomásul vételét kérem, legyen szabad egyuttal azon reménynek is kifejezést adnom, hogy a tek. törvényhatóság kulturális munkáit saját hatáskörében rokonszenves támogatásával kísérendi. Pozsony, 1914. okt. 3. Hazafias üdvözlettel, dr *Falcsik*, a pozsonyi m. kir. Erzsébet-tudományegyetem c. i. rektora.

* **A vízmű villamos hajtása.** A villamosmű felügyelő-bizottságának tegnapi délután ülést tartott, amelynek tárgyát dr *Károly Irén* bizottsági tag elaborátuma képezte, mely terjedelmes munkát alapján kimutatta, hogy abban az esetben, ha a

vízmű meghajtása villamos uton történék, a város legalább 25000 korona megtakarítást érne el. A felügyelő-bizottság ezen meggyőző érvekben gazdag elaborátumot teljes egészében magáévá tette s elhatározta, hogy minden erejével oda hat, hogy a tervbe vett és nagy megtakarítással kecsegtető munkák a megvalósulás stádiumába jussanak.

* **Teát a katonáknak.** Most amikor már a hideg idő beköszönt, milyen kellemesen felmelegít bennünket egy csésze zamatos forró tea. Gondoljunk a szegény katonákra, akik a hideg esős, majd dermesztően jeges, havas időben éjjel-nappal kint fáznak-dideregnek a csatatéren. Milyen jól esnek nekik egy korty forró tea, hogy felvillanyozza újra meggémberedett tagjaikat. A hadvezetés küld is a számukra teát, de miután a tea behozatal a háború miatt megszűnt, esetleg kifogy, vagy kevés lesz a készlet. Nagyvárad áldozatkész közönségéhez, a kávécsok cukrászdák és vendéglősökhöz fordulunk, gyűjtsék össze a már egyszer leforrázott tealeveleket, szárítsák meg jól és küldjék be a „Jobbkéz”-varrodájába (Törvényszéki-palota 25. sz. terem) összegyűjtik és a rendeltetési helyére juttatják. Csakis egyszer leforrázott és jól megszáritott teát használhatnak fel a katonák részére; az egyszer leforrázott tealevelek még másodszori forrázásra is jó teát adnak. Az egyszer már használt tealevelek odaajándékozása senkinek sem jelent áldozatot, mégis nagy jótétemény fakad belőle a katonák számára.

* **Főzelék a sebesült katonáinknak.** *Jelinek Ferenc* nagykiterjedésű kertész-telepén a felszabadult táblákat sponóttal vetette be s az egész termést a sebesülteknek ajánlotta fel. A késő idényben ez a egyetlen főzelék, mely még megerem, s hozzájárul ahoz, hogy változatossá tegye és feljavítsa sebesültjeink étrendjét. Az ilyen nemű jótékonyosság kiválóan praktikus, mert szegény katonáinknak olyan egészséges gyomra van, hogy a szabályszerű 500 gramm kenyér csak kevésbé elegendi ki.

* **Névváltoztatás.** *Kiskoru Ausländer* Simon helybeli lakos családi nevének *Adorjánra* kért átváltoztatását a belügy-miniszter megengedte.

* **Sebesültek és elesettek.** A cs. és kir. hadügyminisztérium által kiadott 31. veszteségi kimutatás a következő bennünket érdeklő sebesülteket és elesetteket közli: *Tisztek:* Gyarmathy István zászlós, 2. honv. husz. e., mh. Mavách Géza száz. 2. honv. husz. e., seb. Sebők Gyula főhadn. 2. honv. husz. e. mh. *Legénység:* Aravecz József, 2. honv. husz. e., seb. Bereg Miklós 2. honv. husz. e., seb. Brád József 2. honv. husz. e., seb. Kerekes József 2. honv. husz. e., seb. Kilba János 2. honv. husz. e., mh. Kusnyarik Mátyás 2. honv. husz. e., seb. Nagy Sándor 2. honv. husz. e., seb. Ráksi Miklós őrm. 2. honv. husz. e., seb. Vásári Ferenc 2. honv. husz. e., seb.

* **Halálozás.** *Harmos János* pékmes-ter f. hó 22-én reggel 7 órakor életének 66-ik évében meghalt. Temetése 23-án d. u. 4 órakor lesz az Uri-utca 49 ik sz. gyászházból. Az engesztelő szentmise november 4-én d. e. 9 órakor lesz a váradoszai plebánia templomban. Halálát kiterjedt családja gyászolja.

* **Aranyat-vasért.** *Hlatky Endre* főispánhoz utabban a következő arany és ezüst adományok érkeztek: *Tischbein Jolán* 1 női ezüstóra, 1 aranyfüggő. *Steiner Berta* 1 aranygyűrű. *Dr Weinstock Arminné* 2 aranyfüggő, 1 ezüstfüggő, 1 ezüst kulcstartó, 1 ezüst kulcs. *Woll Blanka* 1 aranygyűrű.

Ifj. Poratonek Mihály 1 tört aranykarkötő. Kertész Dávidné 1 aranykarperec. Laubheimer Alajosné 1 aranygyűrű. Kovács Tinke 2 aranyfüggő. Hiler Ilonka 1 aranygyűrű. Lisli Adél 1 aranyszív. N. N. 1 aranykereszt. N. N. 1 aranygyűrű. N. N. 1 aranygyűrű. N. N. 1 aranygyűrű. N. N. 1 aranygyűrű. Schön Hermanné 1 aranyszív, 1 aranygyűrű, 2 ezüstitlanc. Horváth Szilvia 2 aranyfüggő. 1 arany lánegyűrű és 10 korona. Weisz Piroska 1 aranygyűrű és 6 korona. Balázi Irén 1 aranykereszt, 1 kis arany lánerez, 1 aranygyűrű. Elovits Malvin 2 aranyfüggő. Karfűnkél Fülöpné 2 aranyfüggő. E. R. 1 aranygyűrű, 1 ezüstitlanc, 2 ezüstérem. Eisenberger Helénke 1 ezüst karkötő, 1 ezüst bracc, 1 aranygyűrű, 1 ezüstitlanc. Rózenfeld Irén 1 aranygyűrű, N. N. 1 arany karperec. N. N. 1 ezüst karperec. Furkó Juliánna 2 aranyfüggő. Badar Béliné 1 aranygyűrű, 1 aranyszív.

* **Sándor király lelke.** Nánay Mihály, a szabadkai munkásbiztosító pénztár elnöke felhívta a Magyar Kurir figyelmét a Pesti Napló 1910. december 8-i (csütörtöki) 291. számára, amelynek hirrovatában a fenti cím alatt az alábbi belgrádi tudósítás van megírva. Ezt a tudósítást minden kommentár nélkül itt közöljük:

„Belgrádból jelentik nekünk: Mijatovics volt szerbiai pénzügyminiszter, aki nagy híve a spiritiszta eszméknek, a Blengradsi Novine című ujságban elmondja annak a beszélgetésnek a történetét, amit a „Review of Reviews” szerkesztőségében folytatott a meggyilkolt Sándor király lelkével.

Az exminiszter az Obrenovics-dinasztiának kedves embere volt és annak idején spiritiszta jóslásairól sokat beszéltek Milán és Sándor király uralkodása alatt. Később Mijatovics Londonban telepedett le, ahol ujságíróskodik.

A napokban — írja Mijatovics az említett ujságban — meglátogattam Stead barátomat a „Review of Reviews” szerkesztőségében, ahol a híres Julius szoba van. Ebben a folyóirat szerkesztősége egy állandó médiumot tart, aki a látogatók rendelkezésére áll, ha azok elhalt barátaikkal beszélni akarnak. Miután a szobába léptünk, megkezdtek a beszélgetést. Az asztalka, amely mellett a médium ült, hamarosan kopogni kezdett.

— Egy szellem akar az ön barátjával beszélni Mr. Stead! — mondta a médium.

Stead és én oda léptünk az asztal elé.

— Sándor király! — felelte a médium.

Hogy miről folyt a beszélgetés — írja tovább Mijatovics — azt a dolog kényes természete miatt nem közölhetem. Csak azt mondhatom el, amit egy érdekes kérdésemre válaszolt.

— Mikor lesz a nagy európai háború? — kérdeztem, mire a király így felelt:

— Az általános európai háború négy éven belül ki fog törni!”

* **Az énektanításra képesítő bizottság új tagjai.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az énekek mint rendkívüli tantárgynak a középiskolákban, mint rendes tantárgynak a felsőbb leányiskolákban való tanítására képesítő országos bizottság elnökévé az 1915. évi január 1-től 1919. évi december végéig terjedő időtartamra — Mihalovich Ödön miniszteri tanácsost az Országos Magyar Kir. Zeneakadémia igazgatóját, tagjaivá pedig ugyanerre az időtartamra Antalfy-Zsiros Dezső, Buttykay Ákos, dr Kodály Zoltán, Molnár Géza, Moravcsik Géza, Siklós Albert, Szabados Béla, Tarnay Alajos, Várkonyi Béla és Weiner Leó orsz. m. kir. zeneakadémiai tanárokat, valamint dr Kacsóh Pongrác székesfehérvárosi főigazgatót nevezte ki.

* **Testvérek hősi halála.** Debrecenből jelentik. Az 39. gyalogezredhez még a háboru elején bevonult Miklóssy Dezső táblai tanácsjegyző és fivére Miklóssy Béla földbirtokos. A két testvér többször volt esatattüzben s bátor magatartásukkal kitűntették magukat. Miklóssy Dezső a harctéren megbetegedett és a kassai kórházban meghalt. Ugyenegy időben érkezett a Debrecenben lakó családdhoz a másik értesítés is, hogy a csatamezőn Miklóssy Béla elesett. A két rokonszenves fiatallembert előkelő rokonság gyászolja.

* **Mikor jelentkezzenek a B) osztályú népfölkelők.** Az 1878—1890 évjáratba tartozó B) osztályú népfölkelők jelentkezésének idejét illetőleg az erre vonatkozó s már megjelent hirdetés ellenére is nagyrészt még mindig tájékozatlanok az érdekeltek. Eppen ezért a következőleg újlag ismertetjük:

az 1890. évi születésűek október 21-én,
az 1889. évi születésűek október 22-én,
az 1888—87 évi születésűek október 23-án,
az 1886—85. évi születésűek október 24-én,
az 1884—83. évi születésűek október 25-én,
az 1882—81. évi születésűek október 26-án,
az 1880—79. évi születésűek október 27-én,
az 1878. évi születésűek október 28-án tartoznak jelentkezni a város katonai ügyosztályán. A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettnek netán birtokában levő népfölkelési igazolványi könyv igazolásul bemutatandó.

x **Védekezés a kolera ellen.** Hathatos bacillusölő és fertőtlenítő szerek Lysoform, Carbolsav, fertőtlenítő szappanok. Kals szappan, stb. Kiváló, megbízható minőségben kaphatók és házhoz szállíthatnak. Farkas István Apolló drogueriában Nagyvárad Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

* **Női parthi fél cipők** fekete és barna színben K. 5-ért, szürke szarvasbőr cipők K. 5-ért. Saját készítményű fiu boks cipő K. 7, férfi boks v. chevró fűzős v. zügos K. 9. Női egész cipő K. 8, női amerikai egész cipők nagy választékban, ugyszintén minden uridivatcikk a legújtanosabban szerkezhető be Fekete Jenőnél Szentjános-utca 3. Kispipa mellett.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

* **Aszódi Mihály** Nagyvárad, Kossuth-u., Sas-palota. Telefon 635. Nagymennyiségű árak érkeztek, úgy a katonaságnak, mint a fogyasztó közönségnek, nagybani árakat számítok. E héten eladásra kerülnek: nagymennyiségű huskonzervek, szalámi, szardínia, coenac, likörök, teák, rumok, kávék, mazsola, mandula, törött dió, csokoládé, kakaó és ánom élvezhető cukorkák. Összes készítményei Kugler Gerbeud es. és kir. udvari cukrásznak budapesti árakkal. Kossuth-utcai kávépörköldém kora reggeltől, késő estig a közönségnek rendelkezésre áll, valamint elkülönített helyiségembe már a napokban friss halkonzervek bontva egyes darabonként kapható lesz. Rákóczi-uti Csokoládékirály és kávéüzletemet az arra lakók figyelmébe ajánlom.

x **Poloskairtó Noxin** biztos szer. Ára: 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogueriájában Rákóczi-ut 7-B.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár rt.

* **Több egyszobás lakás kiadó.** Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Kiadó lakások.** Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **Három liter** családi rumot készíthet bárki pár perc alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. Ára utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogueriájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

x **Kiadó lakások.** Szacsavay-utca 11. számú házban egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

* **Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár r. t.** (Bémer-tér 4. szám) a közönség tájékoztatása céljából közli, hogy elfogad új betéteket, a melyek nem esnek a moratorium intézkedése alá, takarékbetétkönyvecskére és folyószámlán a legkedvezőbb kamatozási és visszafizetési módokat mellett. Pénztári órák: d. e. 9-től 12-ig.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Watta és kötszerfélék** nagy mennyiségben raktáron vannak az Apolló drogueriában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

A legszebb kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Legújabb táviratok.

Feltartóztatlanul előre.

Budapest, okt. 22. A Striviar mindkét partján folyó harcokban már sikerült a folyótól délre eső területen is támadásunkat előbbre vinni és Atererpet uraló 668 háromszögelet magassági pontnál Stary Sambortól délkeletre az ellenségnek két egymás mögött levő védelmi állását elfoglaltuk. Jelzett helyesgtől északnyugatra sikerült harcvalunknak a Staratóli müuthoz közelebb jutni. Az eddigi jelentések szerint a legutóbbi harcokban 3400 orosz, köztük 25 tisztet ejtettünk foglyul és 15 gépfegyvert zsákmányoltunk. (Hőfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A belgák teljes veresége.

Genf, október 22. A francia hivatalos jelentések sem titkolják, hogy a belga csapatok az Yser-nel szenvedett nagy veszteségek után a vasárnap óta tartó küzdelemben elvesztették ellenállóképességüket és mivel nem számíthatnak Nieuport felől angol segítségre, már alig jöhetnek számba. Azt is bevallja egy hivata-

Ios francia jelentés, hogy a német haderő most kezdi kifejteni a legnagyobb erőfeszítést az általános offenzívában. Az a francia tengerészcsapat, amely a belgák visszavonulását fedezte, Dünkirchen felé ment vissza és a németek rohamosan közelednek Osztende irányából.

A helyzet Szerbiában.

Szakadkáról írják a Magyar Kurirnak: A déli haretéren foglyul ejtett szerb katonák Szerbia belső állapotáról, a szerb katonaság züllöttségéről, szóval az egész vonalon uralgó demoralizációról ezeket mondják:

A jogodinai nagy esata után a szerb Duna-divízió töredéke Sándor trónörökös vezetése alatt Belgrádba vonult vissza. Itt tartózkodik most a megsebesült György herceg is, akinek sebei nincsenek javulófélben, sőt állandóan rosszabodnak. Györgynek nem egy sebe van, mint ahogyan a lapok írták, hanem két fej- és két láblövés érte az egykori trónörökösöt. Belgrádban a katonaság már elégedetlenkedik. A tisztek fizetésüknek csak a felét kapják, a legénység zsoldot egyáltalán nem kap már három hét óta. A katonaság nem egy ízben tette le a fegyvert és csak fenyegetésre, huszonöt botütésre indul ismét harcra. Hazug híresztelésekkel, nagy orosz győzelmekkel és orosz segítséggel állítják a katonákat.

Az ujoncokat három hétig képezik, utána mindjárt a harcra küldik az élmezőnyt nélkülöző, elcsigázott embereket. Legtöbb élmeicikke a szerb hadseregnek a nyers káposzta, paradicsom, zöldség és sárgarépa. A munició fogytán van. Alig van egy-egy katonánál tiz-tizenkét töltény, holott eredeti felszerelésük 150 töltény és egy kézi-bomba volt. Komitációsakat már háromszoros zsoldért sem tud kapni a hadsereg. A régi komitációs közül elvétve van még néhány szerteséjjel.

Eleinte voltak köztük olyanok, akik 600 tölténnyel felszerelt négyszeres redeniket (komitációs öv) és négy kézi bombát kaptak. A hadsereg főparancsnoka kihirdette az egész legénység előtt, hogy az elfogott szerbekkel Magyarországon és Ausztriában igen kegyetlenül bánanak, vigyázzon tehát magára mindenki és küzdjön bátran, hogy foglyul ne essék. A harci kedvet ilyen ijesztgetésekkel akarják a szerb katonákban újból felébreszteni.

Ugyancsak a katonák előadásából megállapítható, hogy a szerbek harcuk idején a második szerb betörés óta csappant meg teljesen. Azóta a Szerémségben visszaállott a régi rend, Zimonyba visszatért a lakosság és a forgalom is helyreállott.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Pénteken: Vörös ördögök.

Szombaton: Katonadolog.

Vasárnap délután: Mindnyájunknak el kell menni.

Vasárnap este: Előre! (Bemutató előadás).

Timár Liza. Tegnap volt tulajdonképpen az új drámai hősnő *Rettegi Margit* igazi bemutatkozása. Tegnap láttuk igazán nagy, olyan szerepben, a melyben tehetségét és tudását egész erejében kibontakoztathatta. Meggyőzte róla *Rettegi Margit* a közönséget, hogy igen szép készütségű, intelligens mű-

vésző, aki szerepének pszichológiájába bele tud mélyedni és a lélektani motivumokat át tudja csillogtatni játékán. Timár Liza szerepe különösen sok lélektani elmélyedésre ad alkalmat, nem annyira a miatt, mintha talán a szerep valami elsőrangú dolog volna irodalmi érték szempontjából, hanem mert a benne felhalmozott sok ellentétet a színésznőnek kell játékával egységes képpé formálni. Ezt meg is tette *Rettegi Margit*. Kissé halvány tónusokkal dolgozik, nem kedveli, vagy nem győzi a hevesebb kitöréseket, de a szalonok társalgási hangjával is ki tud fejezni indulatokat és forró érzéseket. Ugy látjuk, a modern társalgási dráma lesz igazi terrénuma. — Uj volt Tompa is Kunó gróf jól megjátszott szerepében; kis szerepben Farkas Pál is tetszett. A régi szereplők közül ki kell emelnünk Tóth Eleket és Sik Rezsőt, a kik most is a régi sikerrel játszották a darab két fő férfi szerepét. Közönség a szokott hétköznapi esekély számmal.

A vörös ördögök. Ma pénteken este a Vörös ördögök van a színház műsorára tűzve. A kitűnő sikerrel bemutatott hazafias dráma pénteki előadása iránt a közönség körében élénk érdeklődés nyilvánul.

Katonadolog. Kétségtelen, hogy a nagyvárad színházi közönség őszinte örömmel fogja szombaton este viszontlátni azt a végtelenül finom muzsikájú operettet, amelyet műsorra tűztek. A *Katonadolog* egyike azoknak a daliás motivumu opereteknek, amelyek oly melegen illeszkednek bele a mostani általános hangulatba.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Ha nincs megelégedve szobájával, mely drága vagy rossz szob vagy sem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT** Gy. és T. R. S. A. uriszabó céget Szilágyi Dezső-ut. 6 (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szelíd, izsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 4 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

A Nagyvárad! sör jó és olcsó!

Hasonlítsa össze más sörökkel és **birálja meg**

előítélet nélkül

meg fog győződni arról, hogy

szükségtelen más sört drágábban vásárolnia

Telefon: gyár 439. sz., városi iroda 471. szám.

Uti takarók!

Pokrócok és ágy-felszerelések

legmegfelelőbb minőségben jutányos szabott árban

Weisz Kálmán
cégeél.

Nagypiac-tér. 10. Darvassy-ház.
Telefon: 905. sz. Villamos megálló.

Uti takarók!

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
27622—1914. szám.

Hirdetmény.

A Nagyvárad Szakirányú Iparostanoneiskola igazgatósága a rendőrkapitányi hivatal mint I. fokú iparhatóságnál panaszt emel amiatt, hogy a tanonctartó iparosok tényleges alkalmazásban levő tanoncaik egy részét nem iratták be az iparostanone iskolába. Főképpen nem iratták be a vendéglősök és kávéosok pincértanoncaikat.

Az ipariskola igazgatóságának panaszra folytán felhívom a tanonctartó iparosokat, hogy tanoncaikat az iparostanoneiskolába soronkívül irassák be, mert ellenkező esetben az 1884. évi XVII. t. c. 157 §-a alapján szigorúan fognak büntettetni.

Nagyvárad, 1914. október 16.

Dr. Dajka Endre
rendőrkapitány.
mint iparhatósági biztos.

Első nagyvárad cementipar.

Készítenek granit, terazzo, műkö és minden e szakmába vágó munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyelettel. Kívánatra angol closet berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a leglelkismeretesebb és legmesszebb menő jóállás mellett készítenek. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** át tanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmomra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

Cement, cementcsövek, fedellemez, gipsz.

csatornázás

ismert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969.

Telefon 969.

200—914. eln.

Hirdetmény.

Felhívom mindazokat, akik államsegély fizetési könyvecskéik második, illetve harmadik számú nyugtáját még be nem mutatták, hogy a nyugtáknak kiállítására számfejtése és érvényesítése céljából e hét csütörtök és pénteki napjain feltétlenül jelentkezzenek a városháza I. emelet 6. számú szobájában.

Nagyvárad, 1914. október 21.

Juricskay Barna

t. tanácsos.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét

nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek, huszörögépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszereteket, mindennemű acélárakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörüs

Olcsó és szép sirtáblák keresztek

cementalappal fejfák, sirtáblák domborura préselt betűkkel kaphatók

Maár Lajos és Testvére lakatosoknál Teleky-u. 45.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától. 27304—1614.

Hirdetmény.

Ujból figyelmeztetjük a város lakosságát, hogy a Körös folyó vize kolerabacillákkal fertőzve van és e miatt már több Körösmenti községben a kolerajárványszerűen ütött ki.

Ebből folyólag a Körös folyó vizének ivásra, főzésre, fürdésre, ruhamosásra való használatát, valamint a halászsást ezennel ujból betiltjuk és midőn e tilalom pontos betartására városunk közönségét már saját érdekében is felhívjuk, egyben arra is figyelmeztetjük, hogy mindazok ellen, kik ezen rendelkezést be nem tartják, a legszigorúbban fogunk eljárni.

Figyelmeztetjük a közönséget arra is, hogy ezen tilalom betartásának ellenőrzésével polgárőröket biztunk meg.

Nagyvárad, 1914. október 20.

Gerő,

rendőrkapitány.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az **uj csipke, himzés, harisnya áruház**

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző ajándékok naponta érkezőnek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Foglalkozik a bank és takarékpénztár összes ágazataival. A nyári idény alkalmából ajánlja

safe-deposit osztályát

melyben mindenki saját zárja alatt, úgy a nyári idény alatt, mint egész éven át értékpapirjait, ékszereit, okmányait és egyéb megőrzendő tárgyait

biztosan és olcsón

megőrizheti.

A safe-deposit osztály a bankosztálytól elkülönített helyiségben van, mely a legnagyobb biztonság mellett, a legkényelmesebb és legdiszkréttebb kezelést teszi lehetővé.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtunk intézeti helyiségünkben Bémer-tér 4.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** át tanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel
VAJNOVSZKY KÁROLY
papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 82. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Cement, cementcsövek, fedellemez, gipsz,

csatornázás

ismert jó minőségben.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Telefon 969.

Telefon 969.

200—914. eln.

Hirdetmény.

Felhívom mindazokat, akik államsegély fizetési könyvecskéik második, illetve harmadik számú nyugtáját még be nem mutatták, hogy a nyugtáknak kiállítására. számfejtése és érvényesítése céljából e hét csütörtök és pénteki napjain feltétlenül jelentkezzenek a városháza I. emelet 6. számú szobában.

Nagyvárad, 1914. október 21.

Juricskay Barna
t. tanácsos.

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt** a mai kor igényeinek megfelelő **műköszörüldét** nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek, husöröggepek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszereteket, mindennemű acél-árakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Agoston műköszörüs

Olcsó és szép sirtövek

cementalappal fejták, sirtöblák domborura préselt betűkkel kaphatók

Maár Lajos és Testvére lakatosoknál
Teleky-u. 45.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.
27304—1614.

Hirdetmény.

Ujból figyelmeztetjük a város lakosságát, hogy a Körös folyó vize kolerabacillákkal fertőzve van és e miatt már több Körösmenti községben a kolerajárványszerűen ütött ki.

Ebből folyólag a Körös folyó vizét ivásra, főzésre, fürdésre, ruhamosásra való használatát, valamint a halászást ezennel ujból betiltjuk és midőn e tilalom pontos betartására városunk közönségét már saját érdekében is felhívjuk, egyben arra is figyelmeztetjük, hogy mindazok ellen, kik ezen rendelkezést be nem tartják, a legszigorúbban fogunk eljárni.

Figyelmeztetjük a közönséget arra is, hogy ezen tilalom betartásának ellenőrzésével polgárőröket bízunk meg.

Nagyvárad, 1914. október 20.

Gerő,
rendőrkapitány.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Az
uj csipke, himzés, harisnya áruház

Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel

Friedmann Jenő

MEGNYILT!

MEGNYILT!

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Foglalkozik a bank és takarékpénztár összes ágazataival. A nyári idény alkalmából ajánlja

safe-deposit osztályát

melyben mindenki saját zárja alatt, úgy a nyári idény alatt, mint egész éven át értékpapirjait, ékszereit, okmányait és egyéb megőrzendő tárgyait

biztosan és olcsón

megőrizheti.

A safe-deposit osztály a bankosztálytól elkülönített helyiségben van, mely a legnagyobb biztonság mellett, a legkényelmesebb és legdiscrétebb kezelést teszi lehetővé.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújtunk intézeti helyiségünkben Bémer-tér 4.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolftram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolftram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.